

Xavier Oriach

El qüestionari d'Yves Michaud

Yves Michaud

Director de l'Escola Nacional de Belles Arts de París

Com ha evolucionat la seva obra durant el decenni i sobretot després de l'adquisició que figura en les col·leccions de la BNP?

– A poc a poc, amb dificultat, he tirat endavant durant aquest decenni, com durant els anteriors. Aquesta evolució ha barrejat íntimament l'aparició d'allò més nou amb els ressorgiments d'itineraris més antics.

– Li sembla que s'inscriu en la producció d'allò que s'anomena els anys 80?

– La durada de la vida biològica d'un artista, és a dir, l'extensió de la seva producció, va molt més enllà del propi decenni dels "anys 80". Si, a més, tenim en compte que la història de l'art tendeix a confondre's amb la de la humanitat, i que, segons es diu ara, aquesta última tindria milions d'anys, es podria plantejar la següent pregunta amb tota la legitimitat: ¿Com el treball d'un artista pot no situar-se en els anys 80, si es realitza en aquest període, i, a la vegada, podríem qualificar-lo de "producció dels anys 80" més que del neolític o del Quattrocento? Indubtablement, hi ha "produccions dels anys 80", si més no, que no volen ser res més que això, o que s'afirmen com a tal. ¿No és inquietant, tant en el pla de la qualitat formal com en el del significat profund, tota aquesta producció relacionada amb l'art-kleenex, el fast-food cultural? Hi ha aquí l'expressió característica de la ideologia que pretén que cada decenni –fins i tot cada any– sigui el final de la història, tranquil·litzant d'aquesta manera aquells qui objectivament volen que la història es pari aquí. El lligam sembla, en tot cas, evident entre aquesta reducció de l'art a uns decennis i el pensament dominant. Un mateix pensament que pretén limitar la política a la gestió (es podria en aquest cas fer un paral·lelisme entre un decenni artístic i un septenni presidencial, una promoció d'"enarques"*, un exercici pressupostari...). Un pensament que estableix una relació amb el món, sota la perspectiva de la "moral de l'instant", combinant per exemple de manera simultània l'ajut humanitari i les operacions de manteniment de l'Ordre.

Tot això té a veure amb una certa voluntat de separar allò que és ètic del que és estètic.

– Quines són les tradicions modernes que l'interessen i a quina li sembla pertànyer?

– Com pot una tradició arribar a

ser "moderna"? aquesta formulació, ¿no amaga una dificultat intuïtiva per a concebre l'època en la seva continuïtat històrica? La inversa tindria naturalment els seus riscos, això implicaria pensar en un futur diferent, i no tothom hi estaria d'acord. A cada moment de la història hi ha hagut modes, corrents. Les tradicions són quelcom de diferent, s'estenen entre les èpoques, i es legitimen i s'enforteixen en aquest caràcter transhistòric.

– Vostè accepta que la pintura tingui una funció pública que no sigui la museística? La pintura pot tenir una funció de decoració?

– No hi ha també divisió artificial i negativa entre les diverses funcions atribuïdes a la pintura? Al llarg de la història, la pintura no ha estat essencialment i sobretot "decorativa"? Fins a tal punt que és difícil aïllar la "decoració" en si mateixa: la decoració d'una església és naturalment inseparable de les seves funcions espirituals i, obligatòriament, polítiques. La funció discursiva pot estar més o menys present, més o menys clara però, sobretot, ser més o menys sentida. Pot estar absent?

– Què en pensa del menyspreu per la pintura que actualment es troba en els ambients artístics?

– La funció ideològica de la utilització de la pintura és finalment comparable en les diferents èpoques. Existeix una funció espiritual de l'obra d'art quan esdevé fresc en un ministeri, monument en un creuament d'autopistes, ritme de supermercat. Tot és qüestió de saber quina pot ser aquesta espiritualitat. Aquesta pregunta pot tranquil·litzar i a la vegada inquietar. Pot efectivament tranquil·litzar-nos pel que fa a la permanència històrica de les funcions de la pintura, és a dir, de la seva capacitat per sobreviure a les devastacions de l'època si aquesta li aporta, com hem d'esperar, altres espais, altres expectatives. La inquietut és legítima pel que fa al contingut espiritual que una societat de mercaderies voldria dictar a la pintura, ni que sigui amb els espais que li imposa i la utilització que en fa.

*Nota del traductor: "Enarque" = antic estudiant de l'École Nationale d'Administration, on es formen, a França, els futurs alts càrrecs de l'Administració i polítics.

Traducció L'Alliance Française de Sabadell

